

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 40
Middagdienst – H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 138 : 1 en 2**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Viering van het Heilig Avondmaal**
- 6 Tafel klaarmaken: Zingen : Lied 360 : 1**
- 7 Tijdens viering : Zingen : Lied 360 : 2 en 3**
- 8 Schriftlezing : 1 Johannes 3 : 11 - 24**
- 9 Zingen : Psalm 133 : 1 - 3**
- 10 Tekst : Zondag 40**
- 11 Prediking**
- 12 Zingen : Lied 92 : 5 en 6**
- 13 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 14 Zingen : Psalm 118 : 1 en 5**
- 15 Dankzegging en gebed**
- 16 Dienst van de offeranden**
- 17 Slotzang : Psalm 87 : 1 - 3**
- 18 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik erger me zo aan die broeder. **[Ergernis]** Aan die zuster? Heb jij dat nu ook? Zomaar een vraag die je aan de telefoon aan een ander gemeentelid stelt. Of tijdens het koffie-drinken na de kerk. Zo maar een vraag. Maar het is bepaald geen onschuldige vraag, broeders en zusters. Het is, al je er eens goed over nadenkt, een heel verdrietige vraag. En het is ook verdrietig als wij het gewoon vinden om zo met elkaar te spreken. En wel om verschillende redenen. Allereerst omdat wij ons blijkbaar ergeren aan een broeder of zuster. In de tweede plaats omdat wij het nodig vinden dat met een ander te delen. En in de derde plaats, en dat is misschien wel het ergste, dat wij hier geen schuldgevoel over hebben. Niet tegenover God. Niet tegenover onze broeder of zuster.

Misschien wilt u daarop reageren door te zeggen dat je er toch niets aan kunt doen dat je je aan iemand ergert. Dat gebeurt gewoon. Zoiets kan inderdaad zomaar gebeuren. Maar dat heeft wel een oorzaak. **[Niet Gods bedoeling]** Denkt u dat Adam en Eva zich aan elkaar hebben geërgerd in het paradijs? Denkt u dat we ons in de hemel en op de nieuwe aarde nog aan elkaar zullen ergeren? Ergeren hoort bij de zondige wereld. Maar daar kun je toch niets aan doen, zult u misschien zeggen. Maar daar komen we niet mee weg. En het is ook niet waar dat daar niets aan te doen is. Hoe dat zit, hoop ik u in het vervolg van deze preek te laten zien. Een preek die ik het volgende thema heb meegegeven.

[Thema] Wie van liefde leeft, moet ook zelf liefhebben.

Ik wil allereerst wat zeggen over het leven vanuit de liefde. Vanuit de liefde van Jezus Christus.

In het kerkblad en op de gemeentevergadering van vorige maand is het al aangekondigd. Op 3 februari van het nieuwe jaar zullen we, als de HERE het wil, weer een Zondag+ houden. **[Zondag+]** Het thema voor die zondag is ook al bekend: ‘Gered door/voor de liefde’. In de morgendienst en in de preekbespreking willen we dan vooral nadenken over de liefde van God. Om dan in de middagdienst stil te staan bij onze liefde. Nu zit daar wel een gevaar in deze opzet. Hetzelfde gevaar als in het thema van deze preek. Namelijk dat het een soort ‘voor wat, hoort wat’ verhaal wordt. Als dat het geval zou zijn, dan slaan we de plank namelijk flink mis. Dan is ons liefhebben bij voorbaat gedoemd te mislukken. Want wij kunnen uit onszelf niet liefhebben. Wie het zesde gebod wil vervullen en wil liefhebben moet bij Jezus Christus beginnen. Die moet zien hoe

Jezus Christus naar de wereld is gekomen om recht en liefde te herstellen. Met het doel dat er weer een liefdesband is tussen God en de mensen. En er weer liefdesband is tussen mensen. De Heer Jezus is naar onze wereld gekomen om te betalen voor onze zonden. Maar dat was niet zijn hoogste doel. Het hoogste doel was natuurlijk de band tussen God en ons te herstellen. Een band die verstoord is door onze zonden. **[Achter liggend doel]** En daarom moeten die zonden wel weg, maar het achter liggende doel is dat we weer in gemeenschap met God leven. Dat de gemeenschap met God weer hersteld wordt.

Van Jezus Christus gaat een gemeenschap stichtende kracht uit. Hij plaats ons in de gemeenschap met God. Hij plaatst ons in de gemeenschap met elkaar. Zoals we dat vandaag ook zo duidelijk met elkaar hebben mogen zien en hebben mogen ervaren in de viering van het Heilig Avondmaal.

Wat heeft de Heer Jezus ons vandaag weer zijn liefde laten ervaren. Die heerlijke liefde waardoor Hij ons heeft gered van de ondergang. Een ondergang die we vanwege onze opstand tegen God hadden verdiend. Ik ga daar nu niet over uitweiden. Maar vandaag hebben we weer mogen vieren dat God ons niet met gelijke munt heeft terug betaald. Wij lieten Hem vallen, maar Hij ons niet. We hebben het teken ontvangen van zijn lichaam en bloed waarmee Christus voor onze zonden heeft betaald. **[Gemeenschap met Christus]** Maar we hebben het niet alleen gezien, maar we hebben het ook gevoeld en ons eigen gemaakt door het brood te eten en uit de beker te drinken. We hebben de gemeenschap die Jezus ons aanbiedt ontvangen. Zo hebben we gemeenschap met Hem. Maar we hebben ook samen van het ene brood gegeten en dat maakt ons één. We hebben met elkaar uit een paar bekers gedronken. Iets wat we normaal gesproken niet snel zullen doen. **[Gemeenschap met elkaar]** Drinken uit een glas of beker waar een ander al uit heeft gedronken. Laat staan dat een tiental mensen al voor ons uit die beker hebben gedronken. Met bij het Heilig Avondmaal doen we het wel. En we geven de beker aan elkaar door, om daarmee te vieren dat we bij elkaar horen door Jezus Christus. Ik hoop tenminste dat u het zo beleefd heeft. Want dat was in ieder geval de bedoeling van Jezus Christus. Onze gastheer vandaag. Dat in de eerste plaats.

[Roeping] *We zullen in de tweede plaats zien dat het onze roeping is om lief te hebben.* Ja, broeders en zusters, jongelui, jongens en meisjes, we moeten liefhebben. Dat is de opdracht die de Heer Jezus aan zijn leerlingen gaf. Het is ook wat we vanmiddag gele-

zen hebben in 1 Johannes 3. En waarom geeft de Heer Jezus ons die opdracht? Omdat Hij wil dat de gemeenschap op deze wereld wordt hersteld. De gemeenschap met God en de gemeenschap met elkaar. En er kan alleen maar een echte gemeenschap zijn als er liefde is.

En op dat punt maak ik me zorgen over onze gemeente. Ik hoor over allerlei ergernissen tussen broeders en zusters. Waarom ergeren we ons aan een ander? Je ergert je als een ander in jouw levensruimte komt en daar gedrag vertoont dat je vervelend vindt. Je hebt last van een ander en je wilt dat niet. Het blijft het beperkt tot je ergeren aan het gedrag van de ander. Maar op den duur ga je je ook ergeren aan de persoon zelf. Je krijgt een hekel aan de ander. En voor je het weet, wil je zo min mogelijk met de ander te maken hebben. Je wilt hem of haar zo min mogelijk in je leven hebben. **[Van ergernis tot doodslag]** Dus je verbreekt de gemeenschap met de ander. In ieder geval in je hart. Is dat geen vorm van doodslag??

Maar misschien wilt u zeggen dat je toch niets aan die ergernis kunt doen. Je voelt soms een ergernis voordat je het in de gaten hebt. Dat is waar. Maar daar is wel degelijk wat aan te doen. Hoe meer uw hart zich vult met liefde voor uw naaste, hoe minder u zich zult ergeren. **[Meer liefde > minder ergernis]** Hoe meer liefde er in uw hart is, hoe meer u een ander zijn eigenaardigheden zult gunnen.

Op dit punt kunnen we nog wat leren van Rutte II. Het is duidelijk geen christelijk kabinet. Maar het kabinet staat wel heel duidelijk in een christelijke traditie. Want ze hebben goed begrepen dat als ze samen ergens willen komen, ze elkaar wat moet gunnen. Ze begrijpen dat je niet in alles je zin kunt krijgen. Hier ontvang je wat en daar geef je wat op. Maar dat doe je omdat je een hoger doel voor ogen hebt. En dat hebben Samson en Rutte. Ze willen samen werken aan de toekomst van het Koninkrijk der Nederlanden. **[Rutte II]** En als deze twee mannen, ondanks hun zeer verschillende standpunten, elkaar iets gunnen met het oog op het Koninkrijk der Nederlanden. Dan moeten wij dat toch zeker kunnen. Want het gaat voor ons toch om een nog veel groter Koninkrijk. Het Koninkrijk van de hemel. Het Koninkrijk waar onze gastheer van vandaag zijn leven voor heeft opgeofferd. Het Koninkrijk dat geen einde heeft. Het Koninkrijk waar we toch samen naar uitzien en samen naar op weg zijn. En dat Koninkrijk is toch gebaseerd op het feit dat God ons zoveel gunt. **[God gunt ons leven]** Want genade heeft alles te maken met gunnen.

Onze roeping is elkaar lief te hebben. En die liefde is niet het resultaat van het vriendelijke gedrag van uw naaste. Christelijke liefde vindt niet zijn kracht in de liefde van de naaste. Als dat zo was dan zouden wij hier niet zitten. Dan had God zijn Zoon niet naar de wereld gestuurd. Dan had Jezus Christus niet voor ons geleden. Christelijke liefde is het resultaat van de liefde die God geeft. Wij hebben lief, omdat Jezus Christus ons lief heeft. Wij hebben lief, omdat wij leerlingen van Jezus Christus zijn. Wij hebben lief omdat het vanaf het begin onze roeping is. Omdat dat de vervulling van ons leven is.

[Levensruimte] Een christen gunt zijn naaste zijn levensruimte omdat God ons levensruimte gunt.

Gunnen wij elkaar wat? En laat ik dat dan vanmiddag mogen toespitsen op onze erediensten. Want daar ligt een duidelijk probleem. De kerkdienst is het hart van ons gemeenteleven. Maar als ik de geluiden uit ons midden goed interpreteer dan zitten hier de nodige broeders en zusters niet echt op hun gemak. Ze voelen zich hier niet veilig. **[Veiligheid eredienst]** Voor sommigen is dat omdat er in de eredienst dingen gebeuren waar ze zich niet goed bij voelen. Ze hebben moeite met het gezongen amen. Of ze hebben moeite met gemeenteleden die de Schriftlezing doen. Of ze hebben moeite met de liederen die worden opgegeven. Met de stijl van de predikant die voorgaat. En we kunnen daar onze schouders over ophalen. Jammer dan. Jouw probleem. Maar dat is niet goed. Want als broeders en zusters zich hier ongemakkelijk voelen, trekken ze hun antennes in. En als mensen hun antennes intrekken dan gaat het ten koste van wat ze meenemen aan vreugde uit de kerkdienst. Het gaat uiteindelijk ten koste van hun geloof en hun dienst aan de HERE. **[Ingetrokken antennes]**

Als ik goed door heb wat er in de gemeente leeft, dan heeft een ander deel van de gemeente zonet een stuk ergernis voelen opkomen. Want ze verwachten nu een oproep dat wij dus rekening moeten houden met de gevoelens van deze gemeenteleden. En ze vragen zich af waarom zij rekening moeten houden met de gevoelens van die anderen. Want ze hebben het gevoel dat zij dat altijd al moeten doen, maar dat de andere kant geen rekening houdt met hun gevoelens. En ook daar zitten diepe gevoelens. Die broeders en zusters hebben op hun eigen manier moeite met de kerkdiensten. En ook zij trekken hun antennes in als ze hier zijn. En ook bij hen gaat het ten koste van hun geloofsleven. Zij ervaren de kerkdiensten als een keurslijf. **[Keurslijf]** Alles moet perse op een bepaalde manier en het mag niet anders. Daardoor hebben ze het gevoel dat ze hier

niet vrij kunnen adem halen. Dat uit zich in geluiden die op zich niet altijd overeenkomen met de werkelijkheid. Bijvoorbeeld de opmerking dat bij ons nooit iets kan. Wat duidelijk niet waar is, want er is in de afgelopen twaalf jaar al heel wat veranderd in de eredienst. Maar toch hebben ze dat gevoel dat er niets kan. En dat is de werkelijkheid waar ze in leven.

Hoe het komt dat ze dat gevoel hebben? Ze maken dingen mee in andere gemeentes waar ze dan een keer te gast zijn. Waar dingen gedaan worden in de dienst die wij niet doen. Dingen waar ze van genieten. En ze denken: 'Ik vind dat mooi en zo kan het dus blijkbaar ook. En hier wordt toch ook de HERE gediend.' Ze zijn blij met wat ze in die gemeente hebben meegemaakt en dat geeft hun vreugde en energie in hun dienst aan de HERE. Waarom kan dat daar wel en hier niet? Ook hoor ik geregeld het geluid dat er zo weinig blijdschap is bij ons in de kerk. Iedereen zit daar maar met een strak gezicht. Waar is de blijdschap? Hij is er wel. Dat weet ik zeker. Het overgrote deel van u heel blij is met God. **[Geen spontaniteit]** Maar als ik u zou vragen om uw hand op te steken als u blij bent dat u God kent, vermoed ik dat een deel van u iets zou moeten overwinnen. Zich daar ongemakkelijk bij voelen. Want dat zijn we niet gewend. Terwijl het voor de kinderen en jongeren in de kerk juist zo goed zou zijn als ze zien dat zoveel broeders en zusters hun hand zouden opsteken om aan te geven dat ze blij en dankbaar zijn dat ze God kennen. Zodat ze zien dat we hier maar niet uit gewoonte of plichtsbesef zitten. Maar omdat we de HERE lief hebben en graag voor en met Hem leven. Het gevoel dat de eredienst is omgeven met een heleboel regels waar je zo niet op zou komen. Het gevoel dat allerlei gemeenteleden zich aan je zouden ergeren als je bijvoorbeeld spontaan een keer je handen in de lucht zou steken, omdat je ondertussen zingt dat je dat doet, dat is de reden dat bepaalde gemeenteleden zich hier niet zo veilig voelen. Ze zijn bang dat ze onbedoeld iets fout doen. Ze zijn bang dat ze een of andere ongeschreven regel overtreden. Ze zijn bang een uitbrander van deze of gene te krijgen. **[Keurslijf > ingetrokken antennes]** Als je met zulke angstgevoelens in de kerk zit, is dat niet bevorderlijk voor ons leven met de HERE. En ook niet voor onze onderlinge band.

Dat betekent dus dat we een behoorlijk probleem hebben met elkaar. De een voelt zich veilig bij een heel voorspelbare eredienst. Geen voorgangers die onverwachte dingen doen. Geen gemeenteleden die onverwachte dingen doen. Dat helpt hen het meest in de opbouw van hun band met de HERE. Terwijl dat voor andere broeders en zusters juist

beklemmend werkt. Ze hebben het gevoel zich aan allerlei dingen te moeten houden en doen ze dan niet, dat ze dan veroordeeld worden. **[Probleem]** Wat de een nodig heeft, werkt voor de ander averechts. Wat moeten we hiermee? Maar uit elkaar gaan. Dat lijkt me niet. Maar laten voortsudderen? Dat lijkt me ook geen goed idee. Want deze situatie gaat ten koste van onze dienst aan God. Ten koste van onze geloofsblijdschap. Ten koste van de jeugd van de kerk. Ten koste van onze uitstraling naar de wereld. Ten koste van onze liefde voor God en elkaar. En boven alles ten koste van wat Jezus Christus juist door zijn dood heeft willen bereiken. Namelijk dat we groeien in gemeenschap met God en met elkaar. We zullen dit dus met elkaar moeten oplossen.

Hoe gaan we dit oplossen? We gaan dit alleen oplossen als Jezus Christus onze inspiratie, ons voorbeeld en onze kracht is om lief te hebben. Hij is naar deze aarde gekomen om ons aan God en elkaar te verbinden. Hij heeft alles opgegeven voor dat grote doel. En dat plaatst ons voor de vraag of wij net als Christus ook over onszelf en onze wensen heen kunnen stappen. Willen wij elkaar de voeten wassen. Als u blijft kijken of u voldoende aan uw trekken komt, dan zult u vastlopen en steeds meer van uw broeders en zusters vervreemd raken. Als u altijd maar moppert op de gemeente zult u broeders en zusters afstoten. Dat bouwt niet op, maar breekt de gemeenschap af. Als u zich ergert aan bepaalde broeders en zusters, dan wil Jezus Christus u wat duidelijk maken. **[Onvoldoende liefde]** Namelijk dat we onvoldoende lief hebben. U kunt er natuurlijk voor kiezen weg te gaan en elders te gaan kerken. Maar het is maar zeer de vraag of u uw Heiland daar blij mee maakt. Want feitelijk loopt u dan weg voor wat Christus u wil leren. Namelijk om nog meer op te zien naar Hem Christus en nog meer zijn leerling te worden in de liefde. Bidt telkens over de Heilige Geest uw hart met liefde mag vervullen. Dan zal er vanzelf steeds minder ruimte komen voor ergernis. Dus als u maar blijft kijken of u hier voldoende aan uw trekken komt vervreemdt u zich niet alleen van de gemeente, maar waarschijnlijk ook van God. Want het is zijn gemeente. En ja dat zijn allemaal onvolmaakte mensen, zoals u zelf ook onvolmaakt bent. Maar het zijn wel de mensen die Jezus Christus zo lief heeft dat Hij zijn leven er voor heeft gegeven. **[Veel gunnen]** Het zijn mensen die God een nieuw leven gunt. En Hij verwacht van ons aan wie Hij zoveel gunt, dat wij ook elkaar veel gunnen. De liefde voor God niet kan zonder liefde voor zijn gemeente.

En ik houd u dit nu niet voor om u teneer geslagen naar huis te laten gaan. Integendeel. Juist als we weten waar onze broeders en zusters mee worstelen, kunnen we ze juist tegemoet komen. Kunnen we er samen aan werken dat het geloof van ieder wordt gebouwd. En als we daar aan werken, door hier met elkaar op een liefdevolle manier over te praten en door te bidden om meer liefde, dan kunnen we ontzettend veel winnen als gemeente. Dan mogen we ook Gods zegen verwachten. **[Bidden om liefde]**

Jezus Christus wil ons leren wat liefde is. Hij wil ons leren dat je jezelf geen betere dienst kunt bewezen dan door over je eigen ego heen te stappen. Ja, dat er juist dan bijzondere dingen gebeuren. Kijk wat Jezus Christus heeft bereikt en wat voor grote dingen daaruit zijn voort gekomen. Over je eigen ego heen stappen is wedergeboorte. Dat is het nieuwe leven. Het leven zoals God dat altijd al heeft bedoeld. Dat u vreugde vindt in het blij maken van God en het blij maken van uw broeders en zusters. In het blij maken van uw naaste. Dat is uw roeping en als u dat doet, zal dat uw hart met vreugde vullen.

Amen